

SLOVENIJA

Nov razpis za Naturo

Ministrstvo za okolje in prostor je danes v Uradnem listu št. 45/2006 in na spletni strani http://www.gov.si/mop/novica.php?&i1=MOP&i2=slo&i3=1&i4=rzp&i5=ter_1st_021&i10=artic&i12=42960B21901CBDEBC125715C002FCF87&i15=on objavilo javni razpis za sofinanciranje dejavnosti okoljskih nevladnih organizacij. Vsebinsko je razdeljen na dva sklopa:

sklop A: Sofinanciranje programov dela okoljskih nevladnih organizacij za leti 2006 in 2007 (okvirno 40 milijonov) in

sklop B: Sofinanciranje komunikacijskih projektov v podporo ciljem Nature 2000 za leto 2006 (okvirno 5 milijonov).

Za sklop B bo ministrstvo sofinanciralo projekte v višini 65% vrednosti projekta oz. največ 1,3 milijona SIT. Na razpis se lahko prijavijo nevladne organizacije, ki aktivno delujejo na področju varstva okolja/narave (pravne osebe, ustanovljene na podlagi Zakona o društvih, Zakona o ustanovah in Zakona o zavodih (samo zasebni zavodi), ki imajo uradni sedež na ozemlju Republike Slovenije).

Brezplačna razpisna dokumentacija je ves čas trajanja razpisa na voljo na spletni strani oziroma na Ministrstvu za okolje in prostor, Dunajska c. 48, 1000 Ljubljana (informativna pisarna, 2. nadstropje), vsak delovnik od 9:00 ure – 15:30 ure.

Vloge morajo prispeti v vložišče Ministrstva za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, Ljubljana najkasneje do 29. maja 2006, do 12. ure. Kontaktna oseba: Milena Janežič, milena.janezic@gov.si, tel.: 01/ 478 7335.

Natura in grbi slovenskih občin: Kranjska Gora

Sredi grba občine Kranjska Gora stoji ruševca v napadalni drži. Ogledate si ga lahko na spletni strani Slovenskega grboslovja: <http://www.heraldica.si/arms/k/kranjska.htm>. Sicer pa del občine leži v Triglavskem narodnem parku, v območjih Nature 2000 je nekaj več kot polovica občine.

Kot simbol ga uporabljajo tudi v belgijskih Hautes-Fagnes, na avstrijskem Koroškem so njegova peresa simbol poguma in so jih zatikali za klobuk.

O Naturi z notranjskimi gospodarstveniki

V Notranjsko-kraški regiji je 54 odstotkov površine na območju Nature 2000. Območna gospodarska zbornica Postojna in RRA Notranjsko-kraške regije sta zato 12. aprila v Postojni organizirali strokovni posvet »Gospodarstvo Notranjsko-kraške regije in Natura 2000«. Predstavniki GZS so na kratko opisali gospodarstvo regije. Sledile so predstavitve območja, omejitev in prednosti, ki jih Natura 2000 prinaša zlasti za razvoj gospodarstva, ter potencialnih možnosti, ki jih regija zaradi Natura območij ima. Pripravili so jih predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, Sveta Notranjsko-kraške regije, Zavoda RS za varstvo narave, Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko ter Notranjskega Ekološkega centra Cerknica. Predstavniki ministrstva za okolje in vladne službe za regionalni razvoj so predstavljena izhodišča za eko razvoj regije sprejeli z navdušenjem, saj je usmeritev celostnega razvoja po trajnostnih načelih, po njihovem, prava pot za regijo. Sledila je razprava, v kateri so udeleženci izrazili pričakovanja po pridobivanju več državnega in evropskega denarja za projekte v prihodnjih letih in poudarili, da je treba bolj poenostaviti in skrajšati postopke pridobivanja soglasij ter odpraviti dvojnost meril pri izvajanju dejavnosti (primer vojaškega vadbišča Poček). Predlagali so, da bi se o možnostih, ki jih prinaša Natura 2000 v regiji, morali še pogovarjati, vendar na bolj konkretni osnovi.

Mateja Simčič, RRA Notranjsko-kraške regije (mateja.simcic@pivka.si)

Otvoritev informacijskega centra Krajinskega parka Šturmovci

V prostorih občine Markovci so 20. aprila odprli informacijski center krajinskega parka Šturmovci in predstavili Phare projekt »Trajnostno upravljanje območja reke Drave«. Dogodek so organizirali Mariborska razvojna agencija, Občina Markovci in ZRS Bistra, s predstavitevama pa sta sodelovala še Simona Kaligarič z Zavoda RS za varstvo narave in Borut Štumberger.

Čezmejna strokovna delavnica o Naturi 2000 v Karavankah

19. aprila sta Arge Naturschutz in Carnica Rosental kot avstrijska partnerja v Phare projektu Phare CBC Karavanke Natura v Borovljah pripravili strokovno delavnico na temo "Upravljanja z območji Nature 2000 v Karavankah". Eden glavnih ciljev projekta je prav priprava osnutka mrežnega modela upravljanja z območji Nature 2000 v Karavankah.

Tema delavnice so bili načini upravljanja z območji Nature 2000, vključevanja domačinov oz. lastnikov zemljišč ter financiranje izvajanja. Na avstrijskem Koroškem je v 30 območjih Nature 2000 vključenih 54 881 hektarov ali 5,8 % ozemlja dežele. Od tega je 22 območij imelo že pred tem tak ali drugačen deželni zaščitni status, na primer nacionalna parka Hohe Tauern in Nockberge. Znotraj projekta INTERREG III B CADSES IPAM – Integrirano upravljanje zaščitnih območij - so bili v sodelovanju z lastniki, predstavniki interesnih skupin in oblastni narejeni načrti upravljanja za več kot polovico območij Nature 2000. Rezultati so zbrani v podatkovni bazi in so temelj za ukrepe na podlagi pogodbe med deželno vlado in lastniki zemljišč.

Na Koroškem poskušajo biti iznajdljivi pri kombiniranju sredstev za varstvo narave iz skladov LIFE+, Interreg III A in B ter program LEADER+. Posebnost sta program za razvoj podeželja Gruene Pakt (Zelena zveza) s 5. členom: Ohranjanje in varovanje deželne dediščine in "Schotterschilling". Pri slednjem gre za takso kot namensko zbrana sredstva za varovanje narave. Odločitev o tem je konec leta 2005 sprejela deželna vlada Koroške, saj je v Avstriji namesto enega zveznega v veljavi 9 deželnih zakonov o varovanju narave. V skladu s to odločitvijo mora vsako podjetje na Koroškem, ki izkorišča naravne vire, plačati 14,6 centa na tono surovine (peska, gline, rudnin, mineralov...), razen šote, kjer se plačuje 29,1 centa/tono. skupaj bo letno zbranih 1-1,5 milijona evrov. Za omejitve ki jih prinaša sonaravno kmetovanje dobijo lastniki nadomestila iz programa OPUL, medtem ko za gozdarjenje podobnih inštrumentov še ni oz. se pripravljajo.

V popoldanskem delu delavnice si je skupina ogledala Fronwiesen, eno od manjših, vendar zelo zanimivih območij Nature 2000, ki ga upravlja okoljevarstvena organizacija Arge Naturschutz. Območje je pomembno zaradi kar 170 vrst rastlin (od tega 8 zelo pomembnih vrst orhidej) ter 130 vrst živali, od tega 52 vrst ptic. Pri samem upravljanju 78 ha zemljišč predstavljata koordinacija in stalno osveščanje 40 lastnikov o okoljevarstvenih ukrepih in pomembnosti območij Natura 2000 bistven delež aktivnosti predstavljata. Kmetje oz. lastniki so po več kot desetletju sprejeli ekstenzivni način obdelovanja zemljišč, za kar pa je bilo s strani upravljavca potrebno vložiti veliko dogovarjanja z vsakim lastnikom posebej. Uroš Brankovič, Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj (uros.brankovic@ctrp-kranj.si)

EVROPSKA UNIJA

Celinski biogeografski seminar

Te dni, od 26. do 28. aprila v Darovi pri Pilsnu (Češka republika) poteka celinski biogeografski seminar za nove države članice. Sestanek vodi Evropska komisija, Slovenijo zastopajo predstavniki Ministrstva za okolje in prostor (Radovan Tavzes, Mladen Berginc, Peter Skoberne), Zavoda RS za varstvo narave (Martina Kačičnik Jančar, Andreja Škvarč, Matjaž Jež in Tanja Košar) ter Centra za kartografijo flore in favne (Mladen Kotarac). Peter Skoberne (peter.skoberne@gov.si)

Zeleni dnevi 2006 po vsej Evropi

Glavni cilj zelenih dni je promovirati dogodke v Evropski uniji, ki olajšajo razumevanje in sprejemanje Nature 2000 na krajevni in regionalni ravni.

Še posebej vabijo vse, ki upravljate z Natura 2000 območji, da dogodke vključite v koledar organizacije Eurosite <http://www.eurosite-nature.org/bin/events/new.php>. Spodbudite domišljijo vaših obiskovalcev z informacijami o vrednosti območja, povejte jim, kako ga upravljate in varujete, kako vam javnost pri tem lahko pomaga. Dogodek je lahko voden izlet za krajevne pribivalce, sestanek med deležniki, na katerem razpravljate o vprašanih upravljanja, celo organiziran šolski dan v naravi. V pomoč so vam lahko informativna gradiva o Naturi 2000, ki jih lahko razmnožite in razdelite med udeležence dogodka na:

http://www.eurosite-nature.org/article.php3?id_article=84.

Pregled že prijavljenih dogodkov je na: <http://www.eurosite-nature.org/bin/events/>.

WWF zbira podatke o socialno-ekonomskih koristih Nature 2000

Organizacija WWF bo v raziskavi zbrala primere socialno-ekonomskih koristi Nature 2000 in ekoloških funkcij, ki jih nudi. Izbrali jih bodo za vsako državo članico in na kratko opisali. V prvem koraku zbirajo najboljše primere koristi Nature 2000. Vprašalnik (pdf) je na: http://www.eurosite-nature.org/article.php3?id_article=408

BRANJE

Nova splošna brošura o Naturi 2000

Evropska komisija je izdala novo brošuro »Natura 2000 – evropska narava za vas«. Predstavlja naravo kot vreden vir, njeno ogroženost ter odnos med ljudmi in Naturo 2000. Spletna verzija (16 strani) je na:

http://europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/useful_info/documents_publications/pdf/general_europe_nature.pdf

in jo še posebej PRIPOROČAM vsem komunikatorjem.

Brošura o deležnikih in Naturi 2000

Evropska komisija je izdala brošuro »Natura 2000 – Ohranjanje v partnerstvu«. Obravnava upravljanje območij Natura 2000, kmetovanje, gozdarstvo in rekreacijo v teh območjih ter presoje novih razvojnih projektov. Ukvarja se tudi s stereotipi o Naturi 2000. Spletna verzija (16 strani) je na:

http://europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/useful_info/documents_publications/pdf/stakeholder.pdf

in jo še posebej PRIPOROČAM vsem komunikatorjem.

Zgibanka o Naturi za šole

Evropska komisija je izdala zgibanko: »Natura 2000 – odkrijte evropsko naravo«. Namenjena je šolam in na kratko predstavi omrežje Nature 2000 ter navede primere, kako lahko Naturo 2000 uporabijo v šolah. Spletna verzija (pdf, 6 strani malega formata) je na:

http://europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/useful_info/documents_publications/pdf/leaflet.pdf

Šolarjem je na voljo tudi spletna stran, kjer lahko spoznavajo ekosisteme in vrste v Evropi, tu je tudi nekaj idej za dejavnosti v skupinah in projekte:

http://europa.eu.int/comm/environment/youth/nature/index_en.html

Spletne strani s primeri dobrih praks

Evropska komisija je uredila posebno spletno stran, ki je namenjena izmenjavi dobrih praks upravljanja. Izbrali so 25 uspešnih primerov s področja kmetijstva, gozdov, rek, morja in mokrišč. Primeri so povzeti po LIFE projektih.

http://europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/natura_2000_network/managing_natura_2000/exchange_of_good_practice/index.html.

P

odatki o območjih po direktivi o pticah za vso EU

Naravoslovni center za varstvo narave in biotsko raznovrstnost je pripravil delovno gradivo Pregled podatkov o omrežju SPA v 25 članicah Evropske unije (A data overview of the Network of Special Protection Areas in the EU25), december 2005, pdf, 75 strani, na: http://biodiversity.eionet.eu.int/activities/Natura_2000/Overview_SPAs25_2005-v2h.pdf%20 Med drugim obravnava tudi rabo zemljišč v območjih in njihovi okolici ter spremembe v rabi.

Zgibanka Vplivi na gozd okrog Smrekovca

Naravovarstvena zveza Smrekovec je v okviru projekta "Vpliv okoljskih sprememb na gozd Smrekovškega pogorja", ki so ga izvajali s finančno podporo Britanskega veleposlaništva, organizirala delovno srečanje za lokalno samoupravo in gospodarstvenike ter izdala novo zloženko (pdf).

<http://www.smrekovec.net/javno/novice/Zlozenka%202006.pdf?pid=19&tab=novice&lang=>
Kontaktna oseba: Martina Pečnik (info@smrekovec.net, www.smrekovec.net)

Spoti o naravi na TV Slovenija

Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj je skupaj s TV Slovenijo pripravila kratke, pet-minutne televizijske spote, ki predstavljajo pet najbolj pomembnih življenjskih okolij v Sloveniji: gozdove, mokrišča, travnike, kraško pokrajino s podzemljem in morje. Spote lahko ujamete na programih TV Slovenija le naključno, saj jih predvajajo v programskih vrzelih. Ko bodo spoti na voljo tudi v digitalni obliki, si jih boste ogledali tudi na spletni strani TV Slovenija, o tem vas bomo obvestili.

Barbara Skaberne, Umanotera (barbara@umanotera.org)

Dokumentarni film Malo Blatce – Dragulj Ljubljanskega barja

Enemu od območij Nature 2000 je posvečen kratek dokumentarni film »Malo Blatce - Dragulj Ljubljanskega barja«, avtorja Ljuba Mohoriča. Ogledate si ga lahko na spletni strani <http://www.vrhnika.si/video/barje.wmv>.

Ljubo Mohorič, OŠ A. M. Slomška Vrhnika (ljubo.mohoric1@guest.arnes.si)

NAPOVEDNIK

20. april – 4. junij: razstava slik in skicirk akademskega slikarja Rafka Terpina Cvetje z naših bregov – praznični šopek idrjskega samozavedanja. Več o razstavi:

<http://www.muzejidrija-cerkno.si/act/ns.html>

26.-28. april: celinski biogeografski seminar, v Darovi, Češka republika. Organizira: Evropska komisija.

11.-13. maj: mednarodna konferenca Krajina in družba, Ljubljana. Konferenca je namenjena izvajanju Evropske konvencije o krajini in izmenjavi izkušenj o varovanju, načrtovanju in upravljanju krajin ter predstavitev izvajanja konvencije na ravni Evrope in Slovenije. Informacije: Nataša Bratina Jurkovič (natasa.bratina-jurkovic@gov.si), program na: http://www.gov.si/mop/dokumenti/program_slo.pdf

* * *

NARAVA NA KRATKO

Medvedka že v Franciji

Zavod za gozdove Slovenije je začel z odlovom petih rjavih medvedov, ki jih bodo preselili v Francoske Pireneje, da bi okrepili tamkajšnjo maloštevilno populacijo rjavega medveda. Preselitev štirih samic in enega samca, starih od tri do pet let, naj bi bila končana do konca avgusta. Medvede bodo odlovili na območju Snežnika in Kočevja.

Osnova za preselitev medvedov v Francijo je sporazum, ki sta ga septembra lani podpisala

minister za okolje in prostor Janez Podobnik in francoska ministrica za ekologijo in trajnostni razvoj Nelly Olin. Sporazum predvideva sklenitev pogodbe, po kateri bo Francija krila stroške odlova in prevoza medvedov.

Prvo medvedko so strokovnjaki za odlov medvedov Zavoda za gozdove Slovenije ujeli 24. maja zvečer so. Poimenovali so jo Paloma in je že v Pirenejih.

* * *

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si, neposredna povezava na arhiv eNature: <http://www.natura2000.gov.si/publikacije.htm>